

जीएसटी कायद्यांतर्गत दिलेले काही महत्त्वपूर्ण निर्णय एडवोकेट किशोर लुल्ला

१) एखादा पेशंट हॉस्पिटलमध्ये एडमिट झाला. अशावेळी त्याच्यासाठी केलेल्या सगळ्या ट्रीटमेंट आणि त्याला दिलेली औषधे याचा कॉम्पोजिट सप्लायमध्ये समावेश होतो. याचाच अर्थ हॉस्पिटलच्या सेवांना करमाफी असल्याने औषध विक्रीच्या किमतीवर जीएसटी लागणार नाही. सर्विस अकाउंटिंग कोड 999311.(इनोव्हेशन्स मेडरिसर्च (प्रा)लिमिटेड- एएआर राजस्थान- 2023- 151 टेक्समन. कॉम 505)

२) जीएसटीच्या एखाद्या मुद्द्यावर जर अपील दाखल केले असेल आणि जर ते अपील पेंडिंग असेल तर त्याच मुद्द्यावर रिट पिटीशन करता येणार नाही.(आर एस क्लब फीड मिल्स -2023 -151-टेक्समन. कॉम 469- जम्मू आणि काश्मीर उच्च न्यायालय)

३) जीएसटी अधिकाऱ्याने ऑडिट रिपोर्टच्या आधारे कारणे दाखवा नोटीस काढली आणि कर, व्याज आणि दंड याची आकारणी व्यापाऱ्यावर केली. परंतु माननीय उच्च न्यायालयाने हा निकाल रद्द बदल ठरवला. याचे कारण, कारणे दाखवा नोटीस मध्ये ऑडिट रिपोर्ट व्यतिरिक्त कोणतेही संयुक्त कारण किंवा आधार दाखविला नाही.(पूर्वा मेटल सेक्शन्स प्रा लिमिटेड- 2023 -151 -टेक्समन .कॉम -419 -कर्नाटक)

४) जीएसटी कायद्याप्रमाणे अपार्टमेंटच्या विक्रीवर कर लावताना जमिनीची किंमत म्हणून एक तृतीयांश वजावट मिळते. परंतु काही वेळेस जमिनीची किंमत एक तृतीयांश पेक्षा जास्त असते. तसेच सदर विकसनकर्त्याला जमिनीची किंमत वेगळी दाखवता येते. याबाबतीत रिट पिटीशन केले असता माननीय उच्च न्यायालयाने असा निर्णय दिला की जेथे जमिनीची किंमत वेगळी दाखवता येते त्यावेळी एक तृतीयांशची वजावट देणे हे चुकीचे आहे. या कारणाकरता जीएसटी खात्याने दिलेला निकाल रद्द बदल ठरवला.(अविघ्न प्रॉपर्टीज प्रा लिमिटेड -2023 -151- टेक्समन .कॉम- 422 -मद्रास)

५) नोंदीत व्यापाऱ्याने ट्रकने पाठवलेला माल हायवे वरती जीएसटी अधिकाऱ्यांनी पकडून तो माल जप्त केला आणि संपूर्ण कर, व्याज व दंडाची आकारणी केली. याविरुद्ध माननीय उच्च न्यायालयाकडे रिट पिटीशन केले असता न्यायालयाने पुढील प्रमाणे निकाल दिला. कलम 129 प्रमाणे जप्त केलेला माल आणि कलम 130 प्रमाणे दिलेला निकाल रद्दबदल ठरवून व्यापाऱ्याचा माल आणि ट्रक सोडून द्यावयास सांगितले. परंतु त्यावेळी अट अशी घातली की व्यापाऱ्याने करापोटीची काही रक्कम आणि जप्त केलेला ट्रक या पोटी काही रक्कम दंड म्हणून भरावयाची आणि जो माल जप्त केला त्याबद्दल बँक गारंटी द्यावयाची.(रवी ट्रेडिंग कंपनी- 2023 -151-टेक्समन. कॉम- 468- गुजरात)

६) एखाद्या कामाचा तपशीलवार प्रोजेक्ट रिपोर्ट तयार करणे आणि प्रोजेक्ट मॅनेजमेंट कन्सल्टन्सी सर्विस देणे की जी PMAY-U यामध्ये प्युअर सर्विस म्हणून बसते, त्यावर जीएसटी ची आकारणी लागू होऊ शकत नाही. याचा समावेश अध्यादेश क्रमांक 12/ 2017(सेंट्रल टॅक्स- रेट)- अनुक्रमांक तीन यामध्ये होतो. (रुद्राभिषेक इंटरप्राईजेस लिमिटेड -2023 - 151 -टॅक्समन.कॉम- 503 _एएआर -उत्तर प्रदेश)

७) जीएसटी अधिकाऱ्याने व्यापाऱ्यास नोटीस बजावली. त्यामध्ये उपस्थित राहण्याच्या तारखेसमोर एन ए म्हणजेच लागू नाही असे लिहिले. त्यानंतर व्यापाऱ्यास म्हणणे मांडण्याची संधी न देता निकाल दिला. व्यापाऱ्याने रिट पिटीशन केल्यानंतर माननीय न्याय मंचाने असा निकाल दिला की सीजीएसटीच्या कलम 75(4) प्रमाणे योग्य प्रकारे नोटीस काढून व्यापाऱ्यास पुरेसा वेळ देऊन त्यास म्हणणे मांडण्याची संधी दिल्याशिवाय जर निकाल दिला तर तो रद्दबदल ठरतो. (मोहिनी ट्रेडर्स- 2023 -151- टॅक्समन.कॉम- 507 अलाहाबाद)